

Sovietai reikalauja likusius Vakaruose DP prievartą "grąžinti namo".

IRO jau visai eina į galą. Naujoji emigracinė organizacija, perimanti dalį IRO personalo, pradės veikti nuo vasario 1 d. Ji pavadinta Laikinąja tarpvyriausybine komisija Europos emigrantų judėjimui. Jos laik. pirmininku paskirtas Leemans (Belgija) jau pravedė visą cilę posėdžių. Į naują komisiją, be JAV, įeina Australija, Austrija, Belgija, Bolivija, Brazilija, Čilė, Graikija, Italija, Kanada, Liuksemburgas, Olandija, Prancūzija, Šveicarija, Turkija ir Vokietija. Įeis dar Did. Britanija ir kiti kraštai. Mat, konstatuota, jog "emigracijos padidėjimas iš Europos į užjūrio kraštus tebėra reikalingas". Savanoris šalpos ir emigr. organizacijos tikisi, kad jos tam tikromis sąlygomis galės veikti ir toliau.

Vokietijoje, kaip kad pažymėjo DP komisijos narys Rosenfeldas, lieka apie 150,000 užsieniečių, tarp jų 40,000 ligonių. Plaučių ligoniams už 2 mil. DM Gautingge pastatyti nauji pastatai, kur lovų skaičius siekia 1250. Kitų likimas — neaiškus. JT Pabėgėlių Reikalams Komisarai jiems šelpia JT sesiją Paryžiuje paprašė skirti bent 3 mil. dolerių. Sesijoje vakariečiai su Sovietų atstovais smarkiai susikirto ir dėl tremtinių.

Jau "Le Figaro" atvykęs į sesiją Višinskį karikatūra pavaizdavo ginkluotą šimtu šautuvų ir automatų kai tuo tarpu Edenas, Schumanas ir Achesonas, darydami "reveransą Maskvai", kukliai klausia: "Gerbiamasis, gal teiktumėtės visus šituos daiktus palikti drabužinėje". Nemažiau karingai pasirodė ir kt. sovietų pareigūnai. Prancūzų ir amerikiečių spauda skelbia, jog ypač šiuo atžvilgiu agresyviai reiškėsi Sovietų atstovas Pavlovas, smarkiai puldamas IRO ir pabėgėlių komisarą, kad "pabėgėlių stovyklose esą žmonių, kurie nori grįžti į savo komunistines tėvynes, bet dėl to kaip tik esą persekiojami, sumušami ir net nužudomi. Van Heuven - Goedhardto (JT-OPR komisaro) reikalaujami 3 mil. dolerių tuo atveju eitu Sovietų krašto išdavikų kovai prieš savo tėvynę finansuoti". Todėl jis pasisakė už Sov. Ukrainos įteiktą pasiūlymą, kad "visi tokie pabėgėliai būtų grąžinti į jų tas Sovietų pasiūlymas nepraejo. Likusių pabėgėlių problemą tikimasi spręsti individualiniu būdu, taikantis prie jų pageidavimų. "N. Z." amerikiečių minčių reiškėjas vokiečių k., ta proga Nr. 3—52 pažymi, kad Vokietijoje likusių tremtinių problemą išspręsti nebūtų jau taip sunku, nes jie tesudaro vos 1/50 visų vokiečių pabėgėlių ir tik 1/2 to skaičiaus, kuri priėmė vienos JAV. Jų palikimas Vokietijoje, kuri jau ir taip prigrūsta žmonėmis, jau vien dėl to susiduria, kad ir su

Nr. 5 - tas

WORCESTER, MASS., Vasario (Feb.) 2, 1952

Vol. XXXV

SAJUNGININKAI RAGINA KOMUNISTUS TARTIS APIE KAREIVIŲ ATŠAUKIMĄ

MUNSAN, Korea. — Sąjungininkai pasiūlė, kad paliaubų atstovai tartusi apie dar vieną problemą — paskutinį Korėjos paliaubų paragrafą. Tai yra pasiūlymai kariaujančioms vyriausybėms taipgi galutinis sveltinčių kareivių atšaukimas iš Korėjos. Komunistai norėjo apie tai tartis, nuo to laiko kada prasidėjo paliaubų pasitarimai. Jei komunistai sutiktų, reikėtų, kad kiekviena svarbi paliaubų problema būtų svarstoma sykiu trijose palapinėse.

Derybos buvo surašytos

Washingtonas Slėpė Katyno Skerdynes?

WASHINGTONAS, D. C. — Kongreso sudaryta komisija Katyno skerdynėms turi privalo nustatyti ne tik skerdynių kaltininkus — sovietų slaptąją policiją, — bet ir tuos asmenis Valstyse, kurie slėpė šiuos darbuotojus. Tačiau Katyno bylos dokumentai dingdavo iš Valstybės departamento, kieno užsakymu? Katynių skerdynių byla buvo išimta iš Niujorko teismo darbo to laiko galiojo tvirtinimas, kad lenkų karininkus išskerdė vokiečiai. Kodėl nebuvo ieškomi ir nubausti šio barbariškausio darbo kaltininkai?

Kongreso komisija, kuri pradės savo darbą vasario 4 dieną, gali atskleisti sensacingų faktų.

Arthur Bliss Lane turi pakankamai įrodymų, kad Katyne lenkų karininkus išskerdė bolševikai. Jo įsitikinimu, ir Valstybės departamentas buvo pakankamai

psicholog. rūšies klūtimis, nors jiems tinkamą sprendimą rasti nėra jau taip sunku. Būdinga, jog pabėgėliai ir Austrijai sudaro rūpesčių. Tuo metu, kai ir Sovietai rodo šio tokio noro susitarti, kad būtų baigta Austrijos okupacija, nors ligi šiol nico pozityvaus tuo reikalu nebuvo davę net 259 turėti pasitarimai, kaip matyti iš specialaus "N. Z." pranešimo, "teks Rytams ir Vakarams susitarti ir dėl ten esančių DP, pirmoj eilėj dalyvavusių antikomun. daliniuose: ustašų, četnikų, strėliakryžininkų ir vlasovinkų". Laikraščio tikinimu, "ir šiuo punktu vakariečiai turėtų padaryti plačių nuolaidų". Taigi — kad tik vėl "tu DP" neištikytų tas pats likimas, kaip kad ištiko mūsų karius 1945 m. Švedijoje — kad prievarta jų "negrąžintų namo". Arba kad neimtų su Sovietais keistis ir ten likusius karo belaisvius. Juo labiau, kad Austrija — greičiausiai dėl tos Sovietų baimės — nepripažįsta ir Baltijos valstybių užs. pasų. ELTA

per savaites kas link taikos priežiūros ir belaisvių pasikeitimo. Bet vice-admirolas C. Turner, alijantų delegacijos senioras, pasiūlė tartis sykiu del penkto paragrafo, bandydamas pasukubinti paliaubų pasirašymą.

Sąjungininkai buvo atsakę svarstyti kareivių atšaukimą kaip paliaubų dalį, bet galutinai apsiėmė perduot klausimą vyriausybės kare. Klausymas būtų nuspręstas aukštesnių pareigūnų.

informuotas apie tikruosius skerdynių kaltininkus.

Tačiau Katyno bylos dokumentai dingdavo iš Valstybės departamento, kieno užsakymu? Katynių skerdynių byla buvo išimta iš Niujorko teismo darbo to laiko galiojo tvirtinimas, kad lenkų karininkus išskerdė vokiečiai. Kodėl nebuvo ieškomi ir nubausti šio barbariškausio darbo kaltininkai?

Kongreso komisija, kuri pradės savo darbą vasario 4 dieną, gali atskleisti sensacingų faktų.

Naujos Anglijos Tekstilės Audenyčios Mažina Algas

BOSTON, Mass. Apie 56 dirbtuvės kurios samdo veiki 45,000 darbininkų pranešė CIO Tekstilės Darbininkų unijai, kad jie mažins algas, pagal paragrafus kontrakte. Audenyčios Fall River, New Bedford, Lawrence ir kituose miestuose prastai laikosi. Daug iš jų persikelia į pietines valstijas, kur pigesni taksai ir geresnės sąlygos.

— CHICAGO. — Gydytojais Presbyterian ligoninėje atgaivino studentę normališka gyvenimui su elektra kada jos širdis buvo nustojusi plakti valandą ir 45 minutes. Laikė operacijos studentė sustojo kvėpavus ir jos širdis sustojo plakti. Tada gydytojai pradėjo masažuoti širdį, bet kada tas nepagelbėjo, buvo atnešta maža elektrinė mašinėlė. Tada buvo pasiūsta elektra per pusę sekundos į širdį. Širdis sustojo, paskui pradėjo normaliai veikti gi į 10 minučių kvėpavimas ir pulsas buvo gerai. Mašina vadinama defibrillator.

Virtuvė Bedarbiams Trentiniam

DETROIT, Mich. — Detroit miestas turėjo savo pirmą sriubos virtuvę paleistiems darbininkams, po sunkių laikų, kurie buvo prieš dvidešimt metų. Amerikos Pašalpos Lenkų organizacijos 36 skyrius parūpino virtuvę vien tik lenkams trentiniam, kurie buvo paleisti Detroito esančio nedarbo. Detroito miesto tarybos atstovas J. Wojtylo sakė, kad miestas pats turėtų tuojaus parūpinti virtuves, nes trečdalis vyrų šiame mieste nedirba.

CIO Suvienuotų Automobilių Darbininkų unija apskaitliavo, kad Chrysler korporacija paleido 16000 iš savo 38,000 darbininkų skaičiaus. Detroito apie 105,000 automobilių darbininkų yra be darbo.

Susitarti Sūze

LONDONAS. — Anglų užsienio reikalų ministeris sėdėjo sekmadienį užsienio ministerijoje Downing St. laukdamas kiekvieną akimirka pranešimo iš Cairo. Egipto ministerių kabinetas buvo susirinkęs posėdžio, svarstyti diplomatinių santykių su anglais nutraukimą. Tas būtų gerokai padidinę atviro karo tarp Egipto ir Anglijos galimybes, neišskiriant didžiųjų šalies miestų, Cairo ir Aleksandrijos, okupavimo pavojų.

Vietoj apie santykių nutraukimą, telegramoj buvo pranešta apie karaliaus Farouko žygi pavartyti kabineta, svarstantį santykių nutraukimą. Anglų vyriausybės atstovam tai gera žinia, leidžianti galvoti apie taikesnius naujosios Egipto vyriausybės norus ir būdus.

Užsienio reikalų ministeris netrukus padarys platų pranešimą apie anglų nusistatymą Egipto atžvilgiu ir siūlys būdus, kaip susitarti dėl Suez kanalo, jei Egipto naujoji vyriausybė iš tikrųjų yra linkusi bendradarbiauti problemas taikiame sprendime.

Skaitytojų Atyda

Šio laikraščio numeris 5-tas, 1952 m. Jeigu jūs prenumerata baigėsi šį mėnesį ar ankščiau malonėkite atsinaujinti.

Lodge Reikalauja Kontraktus Paskirt Kur yra Nedarbas

WASHINGTON, D. C. — Senatorius Lodge, republikonų partijos, iš Massachusetts valstijos, pasiūlė bilių, paskirt kariškus kontraktus toms vietoms kur yra nedarbas. Lodge pripažino, kad Massachusetts tekstilės ir odos pramonės blogame padėjime. Jisai sakė valstijoje yra apie 100,000 bedarbių, ypač Lawrence, Lowell, Fall River, New Bedford, Worcester ir North Adams. Pagal bilių, darbo sekretorius nurodytų kur yra nedarbas paskui vyriausybės agentūros duotų užsakymus tose vietose, kada būtų praktiška.

Vokiečiai Reikalauja, Kad Juos Priimtų Atlanto Pakta

čią Europos armijoj tuos kraštų užs. reikalų ministerius ištiko staigmena. Netikėtai Vakarų Vokietijos atstovas pareikalavo, kad Vokietija tuojaus pat būtų priimta į Atlanto pakta o jei tai pasirodyti neįmanoma, sudaryti specialią sutartį, kuria būtų apsaugotos Vokietijos teisės. Tai sudarė naują padėtį, kuri sukomplikuoja ir sulauko Europos armijos kūrimą. Juo labiau, kad gresia naujas konfliktas tarp prancūzų ir vokiečių dėl Saaro krašto.

Ligi vokiečiams iškeliant savo reikalavimą, užs. reik. ministeriai buvo jau pasekę eilės susitarimų, bet dabar įsijungė armijos kūrimo svarstymas turės sustoti, kol bus apsvarstytas vokiečių reikalavimas. Padėtį painioja ypač ta aplinkybė, kad Europos armijos klausimas buvo siekiama išspręsti ligi vasario 16 d., kada Lisabonoje įvyksta Atlanto pakto tarybos posėdžiai.

— VLIko ir V.T. narys prof. J. Kaminskas, atlikęs VLIko jam pavstą JAV misiją, grįžo atgal į Vokietiją.

DR. ANTHONY ARENT

LIETUVIS GYDYTOJAS
Vidujinių Ligų Specialistas
Valandos Pagal Susitarimą

OFISAS: 507 MAIN STREET
Worcester, Mass.

PARK BLDG.

TEL. 7-2178, namai; TEL. 6-0671

SAVAITĖS IVYKIAI

— Washingtonas. Admir. Fechteler pareiškė, kad jau galima tikėtis, jog ligi 1960 mt. JAV turės milžiniškus atominės energijos varomus lėktuvnešius, kurie gal nebūsi greitesni, bet galės juoroje liki neribotą laiką. Patys nenaudodami naftos, jie galės paimti labai didelius kiekius benzino lėktuvams. Tai bus taip pat jau didelė pirmenybė prieš dabartinius lėktuvnešius.

— SOVIETŲ Sąjungos užsienio reikalų ministeris Andrei Višinski grįžo į Maskvą iš JT pilnaites posėdžių Paryžiuje. Sovietų delegacijai dabar vadovauja Jakob Malik.

— WASHINGTONAS, D. C. Laivyno vadovybė praneša apie naujai surastą būdą apsaugoti helikopterio lėktuvo sparnus nuo apledėjimo. Išradimas priklauso Bell Aircraft korporacijai, peratūros stovio, dideliame šalty ir aukšty, ir vaisiai buvo sėkmingi. Dabar helikopterių naudingumas dar padidės.

— LENKIJOS kariuomenėje vėl esą stiprus antisovietinis įtempimas, nes prigrūsta per daug Sovietų Rusijos karininkų. Maršalas Rokosovskis turėjęs padidinti NKVD seklių skaičių.

Speciali JT Sesija Korėjos Reikalams

PARYŽIUS. — JAV, Prancūzija ir Anglija pasiūlė nutartį atnaujinti JT posėdžius New Yorke šiais dviem atvejais: jei paliaubų derybos bus privestos prie laimingo galo arba jos nepasisėks dėl blogos komunistų valios.

Pirmuoju atveju bus aptariamoms politinėms Korėjos problemoms, o antruoju atveju bus svarstoma kaip toliau kariauti, tai yra visų jėgų mobilizacija Korėjos karą laimėti. Dabar vykstančią JT sesiją manoma nutraukti apie vasario 5 d.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

**Prof. Kan. J. B. Končiaus Kalba, Pasakyta
Sausio 21 d. 1952 m. Chicagoje**

Brangūs Chicagoje Lietuviai!

Mūsų Tėvynė Lietuva ir visi jos žmonės šiais laikais pergyvens sunkiausias laikotarpį; praeities istorijoje lietuvių tauta nėra patyrusi baisesnių laikų. Nedaug lietuvių spėjo laiku pabėgti į vakarus ir išvengti rusų komunistų persekiojimų. Gera tiems tremtiniais, kurie po kelių vargo metų tremtyje, pagaliau, apsigyveno laisvoje šalyje — Amerikoje. Ypač daug lietuvių susispietė Chicagoje. Šiame mieste apsigyveno lietuvių naujakurių apie 11,000. Šiandieną už Lietuvos ribų nėra kito miesto, kur tiek daug lietuvių gyventų. Man asmeniškai irgi malonu čia atsikvėpti, nes ši miestas galima pavadinti "žemaičių sostine". O kadangi aš esu žemaitis, tai surandu "bendrą rokudą". Naujakurių tarpe gal ir nėra žemaičių daugumos. Ne vien žemaičiai, bet ir aukštaičiai, ir suvalkiečiai taip pat yra geri žmonės. Nėra reikalo mums patiems girtis. Malonu pranešti, kad kitataučiai labai gerai atsiliepia apie naujakurius lietuvius Chicagoje. Arkivyskupijos įkurdinimo direktorius kun. Doyle man pareiškė: "Iš Europos daugiausia lietuvių dabar atvyko ir apsigyveno Chicagoje. Jų beveik tiek čia atvažiavo, kiek visų kitų tautybių. Iš jų nepatyrė jokių sunkumų ir nemalonių. Tikrai, lietuviai yra geri ir kultūringi žmonės". Garbė ir dėkingumas taip pat priklausė seniesiems lietuviams už jų kvietimą, globą ir pagalbą naujakuriams.

Tikiu, kad dabar atvykę su naujais pasaulio, bet taip pat užmezgę artimus santykius ir bendradarbiaujate su seniai čia gyvenančiais lietuviais, ypač čia gimusiais. Suprantu, nelengva yra suderinti pažiūras, kultūrinis įsitikinimus ir papročius. Prieš keliasdešimt metų atvykę iš senosios Lietuvos į Ameriką augo kitokiose aplinkybėse; čia gimusieji lietuviai vėl daug kuo skiriasi nuo dabar atvykusių. Tokiems skirtumams esant, nelengva susitarti ir susikalbėti įvairiais klausimais. Kaip BALF'o pirmininkas, nuširdžiai prašau naujai atvykusių susilaikyti nuo kritikuojamo ir neapgalvotų pareiškimų apie seniai čia gyvenančius lietuvius. Pagyvenkite bent penkis metus; susipažinkite su šio krašto reikalais ir problemomis; susipažinkite su lietuvių čia gyvenimu ir jų visa būkle ir tik po to darykite išvadas. Gerai pažinę visas aplinkybes ir sąlygas, galėsite dar daugiau gero padaryti; pakelti lietuvių kultūrinį gyvenimą, išskirti lietuvių tautos vardą ir sunaudoti savo talentus, mokslą ir visus savo gabumus mūsų tautos gerovei. Dideliu kantrumu, nusižeminimu ir pasišventimu kilniems mūsų tautos reikalams, galite daug gero nuveikti, ypač čia gimusius lietuvių kilmės asmenis patraukdami į bendrą darbą. Bendradarbiavimas bus sėkmingas ir naudingas tik tuomet, jeigu jūs, brangūs būvę tremtiniai, įsijungsite į čia esančių Lietuvių Centrų ir organizacijų veiklą. Apie šiuos dalykus žodžiu ir raštu, esu jau jus informavęs tremtyje ir suteikęs draugišką patarimą.

Tuo pačiu reikalu malonu man prakaibėti ir į senuosius bei čia gimusius lietuvius. Iš širdies patariu, kad buvusiesiems, kaip jūs vadinate "Dipukams", būtu mėtę gailėstingi ir nesmerk-

mėte ir nepultumėte jų taip smarkiai, kaip kai kurie kartais padaro. Dažnai mes pamirštame bausius jų pergyvenimus karo, bėgimo ir tremties metais. Patariu naujakuriams, kad kiekvienas papasakotumėte savo artimesiems visas patirtąsias baisenybes po to, kai apleidote Lietuvą. Nelaimė, be reikalo senieji amerikiečiai lietuviai, tarsi, pasipiktino čia atvykusiais bausiais, nes jie atvažiavo gražiai apsirėdę, sveikai atrodo, ir gražūs jų vaikučiai. Todėl, kai kurie sau pasako: "Žiūrėkite, kokius mes šelpėme; kokie jie ponai, kokie jie gudrus; kaip jie gražiai atrodo, ir todėl aš dipukams daugiau jokių aukų neboduosiu". Negeros ir nevykusios tokios pastabos. Jie atvažiuoja apsirėdę tais drabužiais, kuriuos BALF'as ne tik iš lietuvių, bet ir iš kitų amerikiečių surinkęs nusiuntė jiems. Jei jie gražiai atrodo ir yra mokyti, ar tai ne garbė mūsų tautai? Mes iš to privalome tik džiaugtis ir didžiulius, kad laisvojoje tėvynėje jie turėjo progos mokslus įsieti ir tinkamai išsilavinę. Nemokėdami anglų kalbos ir nepažinodami Amerikos gyvenimo kartais jie padaro įvairių klaidų ir patiria sunkumų. Žinoma, ne tokių sunkumų, kokių lietuvių patyrė, kurie atvyko prieš 50 metų. Jų įsikūrimo sąlygos dabar daug lengvesnės. Mes turime tuo džiaugtis ir jiems ne pavydėti. Mes visi privalome tilgero linkėti savo broliams lietuviams ir džiaugtis, kai jiems sekasi. Man asmeniškai, tremtinių pergyvenimai ir jų pakelti žiaurumai yra gerai žinomi ir todėl džiaugiuosi, kad Dieo nurodymu sveikatos ir naujų pasaulio sukurto laikais. Nieko geresnio nei kilnesnio savo gyvenime negalėčiau padaryti, kaip kad gelbėdamas ir vargą ir skurdą papuolušiams tautiečiams. To reikalauja krikščionijos principai ir savųjų meilė.

Gera lietuviams tremtiniais, kurie galėjo apleisti Europą ir pateko į Jungtines Amerikos Valstybes, Kanadą, Australiją Pietų Ameriką ir kitas šalis. Tačiau seneliai, ligoniai, invalidai, našlės su mažais vaikais ir kiti, viso apie 8,000 lietuvių, priversti yra likti karo nualintoje Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose. Tarptautinės šalpos organizacijos, kaip UNRRA ir IRO, nustojo veikti ir teikti tremtin. materialinę pagalbą. Nors šelpiančių skaičius sumažėjo, tačiau jų skurdas ne kiek nesumažėjęs. Priešingai, jis dar padidėjo, nes jie perduoti Vokietijos valdžiai globoti, kuri turėdama apie 9 milijonus savų pabėgėlių iš anapus geležinės uždangos, nepajėgia pakankamai šelpti kitų tautų pabėgėlių. Vokietijos valdžia neįstengia aprūpinti pabėgėlių net pačiais reikalingiausiais dalykais. Be to pabėgėlių skaičius Europoje vis auga, nes kas mėnesį iš po komunistinio jungo atbėga į vakarus apie 1,500 asmenų. Šiomis dienomis vienas aukštas valdžios pareigūnas man papasakojo, kaip pavojinga bėgti pro geležinę uždangą. Pvzd. viena vengrų šeima nakties metu, prisitūrusi prie geležinės uždangos sienos, tik gudrumu įstengė perbėgti ją, būtent, kiekvienas su savimi nešėsi kačiuką ir kuomet sargybinio šūnis pradėjo juos vyti, jie greitai paleido kačiukus rubežius link šūnų. Šūnis vijosi kačiukus, kurie užbėgo ant minų, jas išsprogdino, ir tik paskui žmonės laimingai perbėgo rubežių. Tokių ir panašių pergyvenimų yra labai daug.

NEW HAVEN. CONN.
BALFui Pasiūsta 500 Svarų Rūbų

Mūsų geraširdžio klebono kun. A. E. Gradecko pasidaravimu, gruodžio mėnesio pradžioje surinkta mūsų parapijose 500 svarų rūbų, kurių didžiumą suaukavo svetimtaučiai. Klebonas per kelius sekmadienius iš sakyklos prašė kiekvieną, kuris turi atliekamų rūbų atnešti į parapijos svetainę. Klebonas savo pastangomis supakavo ir savo lėšomis pasiuntė į BALF'o centrą. Taipgi šv. Kazimiero parapijos vardu pasiuntė \$25.

Ne pirmą kartą mūsų klebonas taip rūpestingai pasidaravo dėl BALF'o. Taigi, vietinio BALF'o skyriaus valdyba pareiškia nuširdžiai padėką klebonui kun. A. E. Gradeckui už jojo gerą širdį ir didelį pasidaravimą dėl sušelpimo mūsų sesių ir brolių tremtyje.

Ruošiamasi Prie Vasario 16-tos Minėjimo

Pagal rengimo komisijos pranešimą "Lietuvos nepriklausomybės" minėjimas įvyks sekmadienį vasario 17., su iškilmingomis šv. Mišiomis 10:00 valandą ryte, šv. Kazimiero bažnyčioje. Visi parapijiečiai ir geros valios lietuviai kviečiami dalyvauti bažnyčioje.

5:00 val. vak. parapijos svetainėje įvyks graži meninė programa, kurią išpildys tremtinių meno ratelis. Taipgi dalyvaus v. Kazimiero parapijos choras vadovaujant gerb. vargonininkui Aug. Rosselli. Idomią pasaitą skaitys prof. Juozas Vėbra neseniai atvykęs iš tremties, taipgi kalbės gerb. klebonas kun. A. E. Gradeckas. Įžangos į šį paminėjimą nereikės mokėti, taigi komisija kviečia kiekvieną ir paminėti šią reikšmingą šventę.

Mūsų Ligoniai

Dar vis sėga sąjungietė Ona Dekas, kuri jau randasi savo namuose. Taipgi tuo tarpu rimtai susirgo Jonas Tamulis, kuris randasi savo namuose. Pilnai užjaučiam ligoniams skausmų išskankintiems ir prašom Gerojo Gydytojo vėl sugrąžinti sveikatę.

Atostogauja

Petras ir Ona Usai išvyko į St. Petersburg, Fla. dviems mėnesiams, ten kur kiekvieną mėną praleidžia atostogas. Taipgi išvyko ir Ona Čirvinskienė su lėlei pasikaitinti ir pasigerėti vasaros oru. Linkim visiems malonių atostogų.

Esančių dar tremtyje ir neturinčių vilties išemigruoti lietuvių mums reikia neapleisti ir turime jiems teikti visokeriopą taip materialinę, taip moralinę pagalbą. BALF'as gauna daug laišku taip iš pavienių asmenų, taip jų grupių, kurie su sąsaramis prašo, kad mes, Amerikos lietuviai, jų neišžadėtume, nes mes, anot jų žodžių, esame jų paguoda, viltis ir egzistencijos pagrindas. Lietuviškas priežodis sako: "Sotus alkanas neišmano". Tiems, kurie tremties skurdą neragavo, sunkiau tremtinis atjausti ir juos suprasti. Jūs gi, būvę tremtiniai, pilnai suprantate ir gerai žinote jų gyvenimo reikalus. Todėl, nors dar esate naujakuriai, būkite gailėstingi ir prisidėkite savo aukmis prie sumažinimo pasiliekančių tremtyje skurdo ir vargo.

Šia proga taip pat kreipiuosi į visus, be jokio skirtumo, Chicagoje lietuvius, kad būtumėte vieningi ir duosnūs varge ir skurde gyvenantiems ir priverstiems likti tremtyje lietuviams. Dėkingas esu šio lietuvių radio vedėjai ponai Zofijai Barcus už suteiktą progą pasakyti šią trumpą kalbą. Ačiū.

BROOKLYN. N. Y.
Lawrence, Mass.

Metinis Koncertas

Šiame didmiesty netrūksta įvairių parncngimų ir pramogų. Šį kartą trumpai paminėsiu apie sausio 20-tą š. m. buvusį Operetės Choro metinį koncertą Schwaben Hall, Brooklyne.

Prie choro priklauso apie 50 asmenų, beveik visi naujakuriai. Choro dirigentas gabus chorvedys, Mykolas Liuberskis idėjo daug energijos ir reikia pripažinti, choras yra padaręs žymų progresą dainavimo srity. Visos dainos buvo sudainuotos labai gerai tik žinoma, nuo dainos skambumo ir melodijos žavingumo priklauso ir visos dainos grožis.

Geriausieji pavyko: "Eisiu girion pavaikščioti", B. Janušo; "Tu, berželi" kun. T. Brazio. Buv. Liet. Operos solistė Marija Dobužinskienė padainavo: "Beauštanti aušrelė", E. Gailevičiaus ir "Tulpės", K. V. Banaučio, ši paskutiniai daugiau melodinga ir puikiai sekėsi sudainuoti. Operetės Moterų choras padainavo keleta dainų, geriausieji išėjo: "Ar aš ne vyščiū" liaudies daina ir St. Šimkaus, "Ar aš tau sese nesakiau". Tautinių šokių grupė pašoko pora šokių, labai vykusiai, kaip tik profesionalai. Jais vadovavo p. Jadvyga Matulaitienė.

Antroje dalyje. Vėl pasirodė solistė p. M. Dobužinskienė sudainuodama pora dainų su labai geru skoniu ir buvo publikos iššaukta pakartoti. Dabar pasirodė operetės vyrų choras ir sudainavo: "Augo sodne klevelis", J. Starka; "Pajuriai - pamariai", V. Kuprevičius ir J. Zdanavičius; "Jau žirgelis pabalnotas", J. Dambrausko. Šias dainas dainuojant, chorui buvo keltos ovacijos ir trukmingas delnų plojimas, taip kad choras turėjo vis pakartoti dainavimą ir dar priedo, sudainavo Romuvėnų Maršą: "Dunda trankosi griaustiniai". Pasirodo klausytojams labiau patinka gyvos ir pilnos gero ūpo dainos negu monotoniškos nemelodingos ir ampirusios.

Užbaigoje choras padainavo kompozitoriaus J. Žilevičiaus garbei jo 60 metinei sukakčiai paminėti paties kompozitoriaus dvi dainas: "Laisvės daina" ir "Anoj pusėj ežero". Abi dainos labai puikiai su pakeltu ūpu buvo sudainuotos ir entuziastiškai publikos sutiktos. Laik koncerto, pertraukose, Lietuvos Dramos teatro artistas Vitalis Žukauskas, savo humoristinėmis temomis bei įvairiais pamarginimais padarė vakarą jaukų ir nenuobodų. Pianu akomponavo Brooklyne visiems žinomas ir visiems padedantis, amžinas pianistas, Aleksas Mrozinskas. P. N.

BROOKLYN. N. Y.
Lawrence, Mass.

Lawrence, Mass. BALF Vajui pradēt suaukota \$90.22

Nors lietaus BALF vajuas atidarymo metu nestigo, vis tiek vajuas atidarymas pavyko. Kalbėjo BALF atstovas Jonas Valaitis dviejose vietose: šv. Pranciškaus parapijos salėje BALF 15 Skyriaus parange ir Liet. Piliiečių Klunge 49 Skyriaus parangime.

BALF 15 sk. vaju pradėjo kun. Vaclovas Paulauskas, paaukodamas \$5.00. Pasekė Juozas ir Amedia Antanavičiai paaukodami \$10.00 Petras Grina paaukojo \$11. Po \$3.00 paaukojo J. Valiukonis. Po \$2.00 aukojo: Ur. Zemienė, Pr. Jančienė, M. Gerčienė, Elz. Vasiliauskienė, M. Markevičius, Em. Bruzgulienė, J. Skersys, M. Svitraitė, J. Vespelinė. Po \$1.50 Ant. Vasiliauskas.

Po \$1.00—J. Mikalienė, E. Jestremsky, M. Masonienė, L. Gaidienė, A. Zinkevičiūtė, El. Pikarskienė, Fel. Krancevičius, Vl. Dainys, Kaupinienė, R. Antanavičienė, M. Petrikenė, El. Rimaitė, N. Natukonienė, E. Denčionienė, V. Skucevičienė.

Aukas rinkti pagelbėjo BALF 15 Skyrius izdininkė M. Pilipienė. Viso čia suaukojo \$70.36.

BALF 49 skyriaus Piliiečių klubo prakalbejo klubo pirm. Urbonas. Aukas pagelbėjo rinkti BALF 49 Sk. izdin. Ona Černiauskaitė ir Sk. pirm. Uršulė Penkus. Aukojo: po \$2.00 Pr. Janulaitis, po \$1.00 — Ant. Švitenis, T. Balcevičienė, J. Strundžia, Petkevičienė, J. Sakavičius, J. Urbonas, Kapackienė, Stakionis, O. Stanevičius, K. Volungevičius, Jr., J. Stravinskas, Ur. Penkus ir O. Černiauskaitė. Viso \$18.76.

BALF Vajuas pradžia \$90.22 — ruošiamasi padidinti. Tam tikslui tiek parapija, tiek klubas, tiek skyriai ruošiasi surengti eilę pramogų BALF naudai.

Gaila tik, kad Lawrence yra dalinas nedarbas, kai kurios audinyčios iškraustytos į pietines valstybes, kitos dirba po pora dienų per savaitę.

BALF 15 Skyrius veikia prie šv. Pranciškaus parapijos. Pirmininku yra A. siliauskas, vicepirm. Felix Kranch - Krancevičius, izd. El. Švenčionienė, sekretorė Mar. Pilipienė.

Schenectady, N. Y.

General Electric mieste—Schenectady, N. Y. Skyrius nr. 50 sujudo veikti. Prieš Kalėdų šventės Skyriaus Garbės Pirmininkas kun. kleb. Orvidas, BALF Vajuas pradžia, paaukojo lietuviams tremtiniais Europoje \$10.00, po \$4.00—Zigmas Laureckas, Pov. Korla, Ig. Lukša, J. Jonuša, Vl. Savickas, K. Laureckas. Po \$2.00 Klem. Laureckienė ir po \$1.00 — Ant. Zabelskis, Pr. Žalkauskas. Vajuas pradžia surinko ir BALF Centru pasiuntė \$45.00.

Paskelbtas vajuas ir bus renkamos aukos ir ruošiamas BALF naudai pramoga. Skyriaus pirm. Kl. Laureckis, vicep. Vl. Savickas, Ind. Klem. Laureckienė sekr. J. Jonuša, fin. sekr. P. Korla, izdo glob. Ant. Zabelskis ir St. Zebuda. Vajuas Komiteto pirm. Pr. Žalkauskas susirūpinę vaju praveisti ko sėkmingiausiai.

Binghamton, N. Y.

Avalynės gamintojai — BALF dideli rėmėjai.

Šios kolonijos lietuvių dauguma dirba Endicot Johnson avalynės dirbtuvėse. Kai kurie dirba Anso fotografijos reikmenų dirbtuvėse.

Prieš kelis metus kolonijos didžiausia problema buvo pasistatyti naują bažnyčią. Gabaus kleb. kun. E. Krancevičiaus rūpesčiu bažnyčia pastatyta, o senoji bažnyčia bus pertaisoma ir paverčiama sale. Taigi, kolonijos veikėjų jėgos ir laikas bus pašvesti gelbėti Europoje likusiuosius lietuvius — remti BALF'ą, nes šis reikalas dabar yra pats didžiausias ir svarbiausias.

BALF 51 Skyriaus rūpesčiu įvyko BALF Vajuas 1952 m. atidarymas. Susirinkimui vadovavo skyriaus pirm. Vyt. Grigaliūnas, sekretoriavo St. Šiaučiūnas, kalbėjo BALF atstovas Jonas Valaitis. Diena buvo baisi, lijo, šalo vaikščioti gatvėmis buvo labai pavojinga. Nežiūrint to, BALF susirinkimas įvyko. Išklause pranešimo apie Europoje likusiųjų lietuvių vargus, susirinkimo dalyviai sudėjo \$51.00 BALFui aukų, išsinerinko 1952 metam BALF 51 Skyriaus naują valdybą, nutarė skelbti ir vykdyti vaju.

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Hard of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home — easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY
DEPT. No. 979
DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$8.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$15.00 Two Years Subscription \$6.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvių savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidžiama Josephine Leonaitė, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. \$8.00 Užsieniuose — Kanadoje \$4.00
Dviem Metam \$15.00 Dviem Metam \$6.00
Pusei Metų \$2.00 Pusei Metų \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo uždarymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Višinskis Grįžta Namu Be Laimėjimų, Britų Prancūzų Ir Amerikonų Bėgimas Iš Artimųjų Rytų Ir Churchill Grįžo Be Laimėjimų.

KREMLIAUS užsienių reikalų komisaras, Andrius Višinskis, sugrįžo namo iš J. T. Paryžiaus posėdžių su tuščiomis rankomis be jokių politiškių ir diplomatinėlių laimėjimų. Jo propaganda paleista vakarų pasaulyje gal žada kiek jam laimėjimų Vokietijoje, visgi, dabar jo propagandos davinį nesimato. Pakeliui jis aplankė Pragę ir Varšavą, Kremliaus satelitus, bet jo pasitarimų su satelitais pasaulis nežinos. Žodžių, Kremliaus užsienių politikos šefas, Višinskis, žemaitijos sūnus, Kremliui parvė tiktai nusiskundimus.

Kaip Kremlius įvertins jo "misiją" Paryžiuje, ateitis pasakys. Gandų yra, kad Višinskis neužilgo pasitrauks iš savo vietos, priežastis aiški: "Senatvė ir bloga jo sveikata". Taip būna su visais pasitraukiančiais iš pozicijų diplomatais, arba, pašalinamais. Kas užvaduos Višinskį, Kremliaus pasakys ateityje. Gal Gromyko ar Malikas, o gal bus visiškai naujas veidas Kremliaus pastatytas užsienių komisaro pareigose.

POSĖDŽIAI LONDONE IR MŪSŲ SIDZIKAUSKAS

Sausio 21 d. prasidėjo svarbi konferencija Londone rytų Europos tautų atstovų, kurioje dalyvauja ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos ilgametinis diplomatas, p. Vacl. Sidzikauskas. Visų rytinės Europos kraštų—Balkanų ir Baltijos kraštų, taipgi Čekijos, Lenkijos ir Vengrijos diplomatai gyvenantieji vakarų pasaulyje posėdžiauja, tariais subendrinti rytų Europos tautų veiksmus ir kovą už išlaisvinimą savo kraštų, apjungimo Europos klausimus svarsto.

Vakarų pasaulyje gyvenančiųjų ukrainiečių atstovai nuvykę į Londono rytų Europos tautų atst. konferenciją nepriimti, jie įteikė savo protesto pareiškimą už nepriėmimą jų į konferenciją. Kodėl jie nepriimti, dabar jokių paaiškinimų nėra, gal bus ateityje. Mūsų nuomone, ignoravimas kovojančių ukrainiečių prieš rusišką imperializmą nesuderinamas veiksnis su rytų Europos kraštų žmonių politika.

BRITŲ IR PRANCŪZŲ IMPERIALIZMO SIENOS GRIUVA

Mes praeityje rašėme "AL" skiltyje, kad Viduržemio jūros kraštai bus pirmomis aukomis Kremliaus imperializmo, kad britų ir jų tautininkų kolonijose politinės tvirtovės palaikančios imperializmą sugrius, kad britai ir prancūzai bėgs taikos ar karo metais. Mūsų pranašavimai dalinai jau pildosi.

Britų pozicija Azijoje ir artimųjų rytų kraštuose labai silpna. Tokia padėtis ir su prancūzų pozicija Azijoje ir Afrikoj. Britai kraustosi iš Irano, Egipte britų kova išlaikymui Suez'o kanalą ruošia artimųjų kraštų tautas prieš sukilimą prieš britus ir jų tautininkus. Ir Tunisijoje prancūzų kova su arabais persimes į Algeriką. Žodžiu, visi Viduržemio jūros kraštai tarsi parako bakka bile dieną gali sprogti.

Kremliaus valdovai nesigali milijonų rublių savo propagandai, komunistų agentų išlaikymui ir ginklavimui Viduržemio jūros kraštuose kompartijos narių, rusiški rubliai įvestuoti į Azijos ir Viduržemio jūros kraštus neš neblogus politinius dividendus. Rusų rublių diplomatija sekminga, kuomet vakarų pasaulio valdovų, ypač mūsų krašto, dolerių diplomatija mažai politiškių dividendų tegaua, tankiausia gauna deficitus. Kodėl? Todėl, kad mūsų valstybininkai vykdo dolerinę diplomatiją per alkanų pilvą ir valdovų kišenes, o rusai vykdo per savo organizuojamą kompartiją, jie siekia užkariauti pavergtųjų sielas ir širdis, o ne pilvus. Nenuostabu tautai, kad britai, prancūzai ir amerikoniai sąlygų verčiami bėga iš Azijos, Viduržemio jūros kraštų ir Afrikos.

VAKARŲ PASAULIS BĖGS IŠ EURAZIJOS

Pereito karo politika, santikiai ir draugiškumas su Rusija, davė britams ir amerikonomams moralinius ir politinius smūgius. Pasitikėjimas ir pataikavimas Kremliaus imperialistams, davimas jiems appeasementų mažųjų tautų kaina tapo pagrindine priežastimi anglo-amerikonų pralaimėjimų, visame pasaulyje presyžo ir pasitikėjimo pražudymo. Kremliaus valdovai išnaudojo vakarų demokratijas keleriopai, dabar rusai atsilygina anglo-amerikonams už jų dovanas rusams.

Roosevelto - Churchillo politikos daviniai pražudė pusę Europos, Trumano administracija pražudė mūsų krašto geriausias draugas Kiniją Azijoje. Dabar mūsų minkštagalviai nori išgelbėti Indiją nuo Kremliaus valdovų įtakos—komunizmo, tuo tikslu pila dolerius į Indiją ligi šiol pataikavusių Kremliaus politikai. Mūsų ambasadorius, p. Chester Bowles, Rooseveltinis eros "garsuolis" ragina savo vyriausybę duoti bilijonus dolerių Indijai neva kovai prieš komunizmą, tikrovėje stiprinimui komunizmo. Taip mūsų "liberališkieji" diplomatai pildami amerikonišką auksą į Kiniją ir neigdami jos teisėtąją vyriausybę stiprina komunistų jėgas ligi Kiniją paėmė komunistai į savo valdymo rankas.

KAIP BUVO SUŠAUDYTAS VYSKUPAS V. BORISEVIČIUS

Amerikiečių spauda su mirties valandą". — Toliau dėmesiu seka ir atžymi taip pat Lietuvos religinį gyvenimą ir jos vadovų tremtyje žygius. Plačiai rašoma apie vyskupo V. Brizgio viešus pasirodymus ir jo misiją, ypač užtariant mūsų pavergtą tėvynę, prisiminti murisio vysk. P. Būčio nuopelnai tėvų žemei, o ryšium su tuo "North C. News", "Cath. Northwest Progress" ir kiti laikraščiai smulkiai aprašė, kaip buvo "teisiamas" ir vėliau sušaudytas vyskupas V. Borisevičius. Nors paskutinis Popiežiaus metraštis tebežymi ligi šiol jį kaip vyskupą, "kalinamą už tikėjimą", tačiau minimieji spaudos organai, remdamiesi naujesniais pabėgėlių parodymais, rašo, kad vysk. Borisevičius buvo spec. bolševikų egzekucinės komandos sušaudytas 1946 mt. vasario 22 d. Vyskupą Sovietų saugumas paėmė tu pačių metų vasario 6 d. vidurnaktį iš Telšių. Pasiunčė jį buvo įkeltas į Vilniaus kalėjimą, kur jį be perstojo 2 savaites tardė soviet. tardytojai, galiausiai apkaltintas, kad "ruošęs sąmokslą prieš liaudies vyriausybę ir yra liaudies priešas". Visas "teismas" buvo tikra sovietų paprastai mokama gerai inscenizuoti komedija. Nieko nepadėjo nei kelių išgelbėtų žydų liudijimas, kad vyskupas nėra jų priešas, priešingai, nuodamas savo gyvybe, jis nacių okupacijos metu juos paslėpęs ir tuo būdu išsaugojęs nuo sunaikinimo. Tačiau "teismas" tą jų liudijimą atmetė, o teisėjas pastebėjo: "Tai nieko negali kaltinamajam padėti. Vidaus reikalų komisaras tvirtina kad jis yra liaudies priešas ir šio krašto išdavikas". Kai buvo paskelbtas mirties sprendimas, teisėjas paklausė ganytoją — rasi, prisipažins kaltas dabar.

— Aš nesu kaltas, atsakė vyskupas.

Pilieti Borisevičiaus, — atkirto teisėjas, — kaip mate jus esate mūsų rankose. Jūsų geri laikai jau pasibaigė. Jūs buvote gerbiamas ir galvojote, kad turite didelę įtaką. Bet kur dingo tie visi jūsų globėjai dabar? Mes, komunistai, esame nugalėtojai ir mes čia visados liksimė. Jūs turėsite mirti. — Į tai vyskupas atsakė. — Tiesa, šiandien jūs esate nugalėtojai. Tačiau ateitis yra Dievo rankose. Kristus neapleidžia savo tarnų net

Korėja tapo auka tos politikos šiaurės Azijoje, Indo-Kinija tapo auka pietų Azijoje, neužilgo Malajiečių kraštai ir Indijai pateks į Kremliaus politinio pasaulio sąjungą. Tai vis daviniai—politiškieji dividendai vakarų demokratijų politinio ir moralinio bankruto, politikos pereito karo ir pokarinių metų. Žodžiu, amerikonišką dolerių diplomatiją pralaimi prieš rusišką rublių diplomatiją Viduržemio jūros kraštuose, pralaimi Azijoje, pralaimės ir visame Europos žemyne.

Šis metas bus kritiškas. Taikos Korėjoj ir Indo-Kinijoje nebus, sukilimai, neoficialūs karai plėtosis Viduržemio jūros kraštuose. Winston Churchill bandė gauti amerikonių pagalbą išlaikyti Suez'o kanalą siūlydamas mūsų Kongresui pastatyti trijų valstibių karinę apsaugą Suez'o kanalo teritorijoje—britų, amerikonių ir turkų, bet mūsų valdovai atsiskakė. Churchill grįžo namo apsiuylęs, o ligi amerikoniai pakeis savo nuomonę, bus vėlu išgelbėti Suez'o kanalą ir artimosius rytus.

pranešime skelbiama, kad vyskupas buvo nuvestas atgal į savo celę ir dar tą pačią naktį sušaudytas.

"The Boston Pilot" išidėjo su vysk. V. Brizgiu pasi kalbėjimą, nušviečiantį kaip komunistai 1947 m. mėgino sukurti Lietuvoje "tautinę bažnyčią", tik iš to nieko neišėjo. Iš 3 mil. krašto gyventojų 90 proc. yra katalikai. Tačiau Sovietų kolonizacijos reikalais yra atgabėję jau apie 200,000 saviškių, šiuo metu Lietuvoj stovi per 80,000 raudonarmiečių ir apie 30,000 visų rūšių slaptosios policijos. Dėl to negali būti jokios kalbos apie savaimingą krašto revoliuciją iš vidaus. Lietuvoje religija daug griežčiau persekiojama negu tokioj Čekoslovakijoje ar Lenkijoje. Užtat ten labai aktyvūs pagrindžio krikščionys. "Tablct" ta progą pažymi kad komiteto, kuris rūpinis būsimajai Lietuvai dvasininkų paruošimu, garbės pirm-ku sutiko būti kard. Spellmanas, kuris gerai žino Lietuvos reikalus.

— Tuo metu, kai kraštas, okupantų nualintas skendi didžiausiam skurde, pajutęs skambančių rublių gailą, "stalininis laureatas" T. Tilvytis rašo scenarijus filmoms apie "žydinčią Lietuvą", turinčioms tikslą pagal bolševikini mela klastoti kasdieninę realybę. Ir per bolševikinę spaudą skelbia, kad "Lietuvos su pasvirusiu kryžiumi prie takelio, verpimo rateliu ir medine žagare jau nebėr". Ją, tą simbolinę praeities Lietuvą, pakeitė bolševikinė, "kurianti marksizmo - leninizmo pagrindais mokslą, literatūrą ir meną etc". Toks ten ir "mokslas" su "menu". Tačiau ir jų vardu bolševikai nesigėdija klastoti tiesos, rodydami sov. dešimtmečio progą "pasiektus laimėjimus", kurių nėra realybėje, dainų šventę, net "Gražinos" spektaklį su "K. Petrausku ir jauniausiuoju mokiniu R. Sipariu", turintį gaminti soviet. enciklopedijai popierių Janonio vardo popieriaus kombinatą "tarybinių kadų kalves" su "pirmąja Lietuvoj moterimi kaulių augintoja V. Vitkiene", "baigiamas statyti Lietuvoj 120 elektrinių" (popierių, bet ne tikrovėj), "privalomą 7 m. mokslą turinčius lankyti apie pusę milijono jaunuolių", kurių, kad propaganda išėitų apgaulingesnė, apvilktų taut.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

— Paskutinėmis žiniomis iš Lietuvos, Vilniuje ir kt. pageidaujama, kad tiek pasaulinė spaudoj, tiek per radijus būtų nuolat ir sistemingai informuojama apie Lietuvos reikalus. Vakaruose turi būti žinomas ir kasdien skelbiamas kiekvienas okupantų darbas Lietuvoje. Lietuviai tėvynėje, nepaisant įvairių kliūčių: spaudos, stokos žinių iš Vakarų, laiškų iš užsienio cenzūros etc., vis dėlto plačiai žino apie gyvenimą Vakaruose, veiksmų veiklą, lietuvių JAV ir kitur. Lietuvoj taip pat žinoma kad birželio - liepos mėnesiais ir vėliau tiek Vakarų spauda plačiai rašė, tiek buvo per radijus skelbiama apie Vilniaus įvykius fabrikuose ir rugsėjo 8 dieną. Per radijus klausoma, ką skelbia "A.B.". Vatikano radijas ir ką rašo spauda. MVD per tardymus jau dažnai klausinėja žmones, ar klauso "A. B." ir Vatikano siųstuvų.

— Lietuvoje komunistų partijos CK, pradėdant 1951 m. lapkričio mėn., pasirengė išdalinti kolchozininkams spec. aktus, kad esą, "žemė jiems dovanojama amžinam valdymui". Tai naujas Sovietų manevras priišti žmonėms prie žemės, nes jie ir taip negali laisvai pasirinkti darbo mieste, fabrikuose ar kitur.

— Masi įvesti viešuosius dvi-savaitinius darbus valstybini miestuose, kol ūkiuose ir sovchozuose. Už darbą ne-

drabužiais ne vienas gauna prieš raudonuosius viešpačius pašokti "Sadutę" ar "Rugučius", Gedimino pilies papėdėj suvartytus dainuoti sovietinių dainuškų dainininkus etc. O ta Lietuva Tilvyčiui "žydi" todėl, kad už tokius scenarijų "vaizdus" į jo kišenę nuolatine srove plaukia sovietiniai rubliai. Tikrovė gi yra visai kitokia; ir tą pačią Tilvytis vaizduoja tik, kaip pats prisipažįsta, "po galingu, plieniniu sparnu su šviesiomis raidėmis SSSR"—taigi, tik po ta SSSR letena ji yra "laisva, pasitvirtinti, laiminga ir linksma". Kadaisė panašiai ją "linksma ir laimingą" mėgino vaizduoti bolševikų draugai naciai, bet visi pamatė, kas iš to išėjo. Panašaus likimo susilauks ir raudonieji naciai su savo kvisinginiais "laureatais".

bus atlyginama. Per tuos "dvi savaitinius" bus reguliuojamos upės, valomi laukai, kertamas miškas ir vykdomos "Stalino statybos". Šie darbai ypač pavojingi, nes, be vad. "antnormių" šiemet bus plačiai renkamos "savanorių brigados" darbams į Rusiją ir Vid. Aziją, o ypač prie Volgos, Krimo ir Turkmenijos kanalų bei hidrostočių. Pernai tokios brigados buvo plačiu mastu rengiamos Ukrainoje ir Suomijų Karelijoje.

— Gautomis paskutinėmis žiniomis iš Lietuvos, šiemet Sovietai ir Lietuvoje projektuoja "sušaukti kongresą, kuris nutartų įkurti ir Lietuvoje nuo Vatikano nepriklausomą kat. bažnyčią". Šiuo metu varoma sustiprinta agitacija prieš Vatikaną. Taip pat nestinga provokacijų, gandų, MVD agentų įskundimų. Vilniuj ir Kaune MVD agentai ypač daug platina visokiausių prasimanymų ir nepagrįstų paskalų.

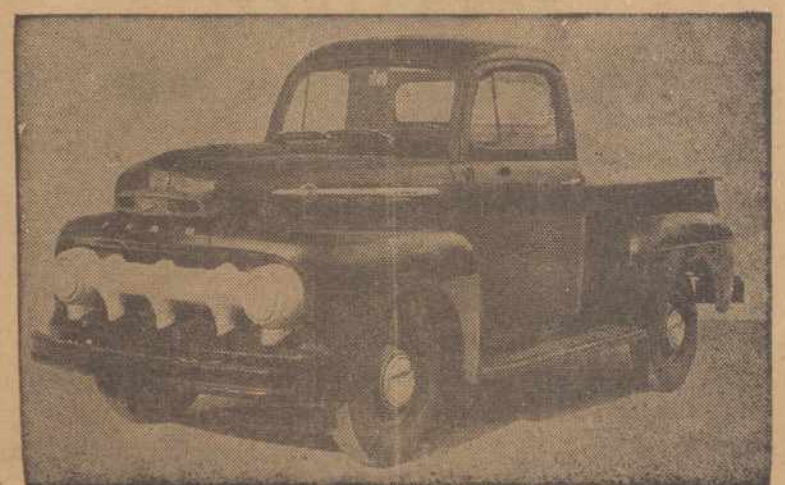
— Vad. "Moterų Tarybų valdyba" Vilniuje rengia moterų "taikos ekskursijas" į užsienį. Jos buvo pirmoj eilėj suruoštos į Suomiją, o šiemet sovietinės propagandos atlikti greičiausiai bus pasiųstos dar į Vokietiją ir Prancūziją, kad pasireikštų ten per "konferencijas už rinio bendradarbiavimo parengimus. Kol ūkių, fabriku ir sporto delegatėms vadovauja Kaunaitė.

— Lietuvos grūdai iš Klaipėdos grūdų elevatoriaus kraunami tiesiai į sovietinius laivus, kurie kas 3-7 dienas plaukia į Leningradą. Į Klaipėdą grūdai baržomis gabenami per Rusnę. Rugsėjo mėn. 11,000 tonų lietuviškų grūdų buvo "Vilniaus" ir kt. sovietų laivais, kaip Sov. Sąjungos grūdai, eksportuoti į Indiją. Lietuvos grūdų duoklė Sov. Sąjungai pereitais metais padidėjo, nes darbo valstiečiai buvo ipareigoti "savanoriškai pridėti" papildomai 100,000 tonų darbininkams kasantiems Krimo ir Volgos kalanus. Be jų, tiesiai į Rusiją gabenami linai, sėmenos, bulvės ir kt.

SKAITYKIT

IR PLATINKIT "AMERIKOS LIETUVI"

Naujausio 1952 Modelio Fordo Sunkvežimis

IŠEINA "PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS"

New Yorko Lietuvių Vaizbos Būtas (Lithuanian Chamber of Commerce, Inc.) ėmėsi iniciatyvos remti Pasaulio Lietuvių Žinyno išleidimą, kurį spaudai baigia ruošti Anicetas Simutis, autorius prieš kelis metus JAV-bėse neblogą pasisekimą turėjusios knygos "The Economic Reconstruction of Lithuania After 1918."

Tokio pobūdžio leidinio reikalingumas po įvairiausių kraštus išsimėčiusiems lietuviams jau senokai yra pribrendęs: jis turėtų palengvinti lietuvių tarpusavio susižinojimą ir tuo pagelbėti išlaikyti tautinį solidarumą. Išleidžiamam Pasaulio Lietuvių Žinyne aprašytos visos laisvojo pasaulio valstybės kuriose tik yra didesnis skaičius lietuvių, nurodant gyventojų skaičių bendrai, teritorijų plotą ir apžvelgiant lietuvių į ten atsikraustymą bei paduodant ir apytikrą lietuvių skaičių.

Apie Jungt. Amer. Valstybes kaip lietuvių centrą laisvajam pasaulyje duodama daugiausia informacijų. Kiekvienoje valstybėje lietuvių apgyventi miestai surašyti alfabetine tvarka ir nurodyti adresai lietuvių iš-

taigų, organizacijų, parapijų, advokatų, gydytojų ir lietuvių biznierių. Sakysim prirėkus susirasti lietuvių advokatą Worcester, Mass. užteks atsiversti atitinkamą Žinyno puslapį ir pasirinkti vieną iš kelių ten įrašytų advokatų. Be to, ieškantysis skyrelyje "Worcester" ras žinias apie patį Worcester'io miestą, gyventojų skaičių, apytikrą lietuvių skaičių, adresus lietuvių parapijų, draugijų, klubų ir cėlės lietuvių biznierių bei profesionalų. Panašiai vykstantis į Miami, Floridą, ar bet kurį lietuvių apgyventą miestą, galės Žinyno pagalba susirasti lietuvių laikomus viešbučius, poilsio ar pasilinksminimo vietas ir kitokias biznio įstaigas.

Be adresų ŽINYNE yra keli platūs skyriai lietuviams reikalingų informacijų. Skyriuje **Kaip Įvažiuoti į JAV**-bes sutrauktai ir suprantamai išaiškinti JAV-bių imigracijos įstatymai, nurodyta kas yra kvotiniai ir nekvtotiniai imigrantai, smulkiai išaiškinta kas gali patekti į nekvtotinius imigrantus, išdėstytos sveikatos ir kitokios priežastys, dėl kurių vizos gali būti prašantiems atsakytos, iš-

dėstytos įvairių rūšių pirmenybės vizoms gauti, išdėstytos vizų privilegijos teikiamos kaikiurių profesijų asmenims, o taip pat vedusiems JAV-bių pilietes ar ištekėjusioms už JAV-bių piliečių išvardytos jūrininkams teikiamos privilegijos ir išnagrinėta visa eilė kitų svarbių imigracijos klausimų.

Skyriuje Mokslo ir Mokyklos JAV-ėse nuodugnai išaiškinta JAV-bių mokyklų sistema lyginant su Lietuvos mokyklomis. Smulkiai išaiškinti kolegijų, profesinių mokyklų ir universitetų teikiami mokslo laipsniai ir kiek metų tenka studijuoti norint gauti tą ar kitą mokslo ar profesijos laipsnį.

Skyriuje Profesiniai ir Kitoki Užsiėmimai JAV-bėse surašyta kelios dešimtys profesijų ir duoti smulkūs paaiškinimai kaip į jas pakliūti, kiek ir kokiose mokyklose teks studijuoti, kokios ateities perspektyvos toje ar kitoje profesijoje, nurodyti adresai kur tos ar kitos profesijos klausimais gauti smulkių informacijų. Tame skyriuje ras daug naudingų informacijų tiek siekiantieji savo išsilavinimui ir gabumams atitinka-

DAUGIAU JĖGOS IR EKONOMIJOS 1952 BUICK'E

Buick'o naujas keturių durų automobilis, vidutinio brangumo, su visais patogumais, F263 inžinu, ir su vėliausiais apsaugos įtaisymais.

mo užsiėmimo, tiek tėvai ribotas kiekis. Knyga, kai besiruošiantieji vaikus siųs išeis bus pardavinėjama po ti į vienos ar kitos profesijos mokyklas. Pradedant daktarais, inžinieriais, advokatais, baigiant gailėstingosiomis seserimis, lakūnais, buhalteriais, kasininkais, knygvedžiais—visa eilė profesijų aprašyta ir suteiktos smulkios informacijos kaip į jas pakliūti, koks pasiruošimas reikalingas ir kur tuo reikalu kreiptis.

Trumpam pranešime sunku pilnai išdėstyti šios stambios knygos turinį, kokių bus išleidžiamasis Pasaulio Lietuvių Žinynas. Atsižvelgiant į didelius tokio masto knygos išleidimo kaštus jos bus spausdinama griežtai

ribotas kiekis. Knyga, kai išeis bus pardavinėjama po penkis dolerius, bet ją iš anksto užsaisakiusieji gaus už keturis. Suinteresuotieji užsakymus prašomi siūsti žemiau paduotu adresu čekius ir pašto perlaidos (money order) išrašant vardu Pas. Liet. Žinynas arba Lithuanian World Directory:

Lithuanian Chamber of Commerce, Inc.
41 West 82nd Street,
New York 24, N. Y.

SKAITYKIT

IR PLATINKIT

"AMERIKOS LIETUVIŲ"

— Tarp spalio 20 d. ir lapkričio 10 d. Šiauliuose vietos kom. part. laikomo iniciatyva mieste ir gretimuose kol. ūkiuose buvo platinami šūkliai: "Taika užmus karą", padėti po Stalino paveikslu. Tokių proklamacijų buvo išdalyti keli tūkstančiai. Tačiau spalio 25 d. ir vėliau anksti rytais mieste pasirodė išdažytų antikomunistinių šūkių. Kai milicija juos panaikino, vietoj jų išklaidavo nauji, ypač didelės raidės SS, turinčios reikšti "Stalinas Smaugikas". Tuo pavyzdžiu užsikrėtė ir kiti okup. Lietuvos miestai.

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

— XXIII —

Nedraugingas Nusiteikimas Lenkų Gudų Batalionui. Slaptas Bataliono Priešas. Išeikvojimas Valdiskų Pinigų Ir Pabėgimas Išaiškintojo Karininko Į užsienį. Kunigo Pranešimas. Apsaugos Ministro Prof. Šimkaus Nusiginklavimo Įsakymas Batalionui. Kontrolinis Vizitas Vyr. Kariuomenės Vado Ir Krašto Aps. Vice Ministro. Skundo Melagingumas. Karo Kapeliono Tėvo J. Korčinskio Prakaiba.

Atvykome į 1-mą kuopą. Nespėjo kap. Blagoviščenskis atraportuoti vyr. kar. vado, kaip staiga vice ministras Byla paklausė: "Kiek žmonių iš jūsų perbėgo į lenkų pusę? Šis atsakė "du kareiviai patraukti teisman." Byla užrašė jų pavardes. Atvykus į 2-rą kuopą tas pats klausimas. Kap. Martynovas atsakė "nei vienas". 3-čioj kuopoj leit. Majorovas pranešė, jog pabėgo 2 kareiviai, bet ne pas lenkus, o atgal į Lietuvą, bet jie jau sugauti ir laukia bausmės už dezertiravimą.

Kar. vadas ir vice ministras susižvalgė ir nusijuokė. Išvykome atgal į Seirijus. Pakeliui generolas Žukauskas paklausė mane "Koki jūsų santikiai su vietiniu klebonu?" Aš nieko nenuvokdamas atsakiau "Seirijų klebonas yra kartu ir dvasiškas tėvas mano katalikų kareivių ir todėl aš jį atitinkamai gerbiu.

Žukauskas patraukė pečiais. Sugrįžę į Seirijus, nuvykome į daboklę, kur kar. vadas pats išdardė kareivį, suimtą už dalyvavimą karininko pabėgime. Kareivis pareiškė generolui ir vice ministrui Bylai, kad jis nežinojo, kuriuo tikslu jam jo vadas liepė naktį pabalnoti arklius ir joti drauge į Druskininkų tiltą. Ant tilto juodu sulaukė sargybos. Karininkas nusėdo nuo arklio ir kažin kur dingo. Jį, su arkliais, sulaukė ir grąžino į Seirijus. Baigę tardymą, užėjome į bataliono štabą. Čia aš parodžiau kar. vadui visą susirašinėjimą, liečiantį išaikvojimą ir mano rezoliuciją suimti išaikvotoją ir patalpinti daboklėn.

Buvo 17 valanda ir aš pakviečiau gen. Žukauską ir min. Byla išgerti arbatos.

19 val. karininkų romuvės vedėjas pranešė kad vakarienė paruošta ir aš paprašiau aukštuosius svečius pavalgyti su mumis drauge. Prie vakarienės stalo susirinko visi karininkai, daktarai ir stačiatikų kapelionas tėvas J. Korčinskis. Trūko tik kunigo Grajausko. Aš pasiūčiau budinti ka-

rininką jį pakviesti bendrai vakarienei. Bet pasiūstasis greit sugrįžo, pranešdamas, kad kunigas atsisakė ateiti. Negalėjau suprasti kas per priežastis to atsisakymo. Nenorom prisimintau generolo Žukausko paklausimą apie santykius su vietiniu klebonu. Generolas Žukauskas ir p. Byla maloniai snekučia vosi su karininkais, teiraudamiesi apie gyvenimo sąlygas Seirijuose. Kukli, bet skaniai pagaminta vakarienė, su kėpta žuvimi, karininkų sugaudyta, Seirijų ežere, svečiams patiko.

Buvimas mūsų tarpe mylimo vado ir jo malonus dėmesys atgaivino visą karininkų šeimą. Vice ministras Byla visuomet draugiškai gudams nusiteikęs, taipogi buvo mūsų didžiai gerbiamas ir mylimas. Vakarienės pabaigoj aš pakėliau taurę už mūsų mielus svečius. Skambant triukšmingiems "valio" staiga prasivėrė durys ir į salę įėjo kunigas Grajauskas. Visiškai sumišau, negalėdamas suprasti, kodėl pradžioje atsisakė ateiti, staiga, po valandos, jis netikėtai atėjo. Aš nurodžiau jam vietą šalia savęs. Tuo momentu vice min. Byla iškėlė taurę už atskirą gudų batalioną ir jo vadą. Paskui pakilo tėvas Korčinskis ir kreipėsi į kunigą Grajauską maždaug tokiais žodžiais: "Lietuvių dvasiškija dar anais garbingais Vytauto Didžiojo laikais o ir dabar visuomet buvo draugingai nusiteikusi gudų tautai. Priešingai lenkams, kurie visuomet buvo pikčiausi gudų laisvės priešai. Dvasiškijs įtaka katalikiškai bendruomenei iš dalies ir galima paaiškinti tą draugiškumą, kuris iki šiolei riša lietuvių ir gudų tautas." Aš pasiūliau sugiedoti "ilgiausių metų" Lietuvos dvasiškijai, esančio mūsų tarpe kunigo Grajausko asmenyje, gerbiamo Seirijų dvasiško tėvo! Visi užtraukėme "Ilgiausių metų"! Kunigas į tą pasveikinimą kaž kodėl piktai atkirto tėvui Korčinskiui "nieko panašaus!" Bendrai laikėsi kaž kaip keistai, visai nedalyvaudamas pokal-

biuose. Netrukus aukštieji svečiai atsisveikino, susėdo į mašiną ir išvyko. Kunigas Grajauskas išėjo namo net neatsisveikinęs su manim.

XXIV

Gudų Bataliono Fronte Pakeitimas. 5-kių Kulkosvaidžių Perdavimas 7-tam Pulku. Aš Pas Prof. Šimkų Su Skundu Dėl Įsakymo Nuginkluoti Gudų Batalioną. Prof. Šimkus Palieka Krašto Apsaugos Ministro Vietą.

Gudų bataliono gyvenimo įvykiai vystėsi skubos keliu.

Nespėjo kar. vadas grįžti iš fronto Kaunan, kur jis tikrino ir kitus pulkus, kai atžygiavo 7-tas pulkas perimti bataliono ginamą barą, o divizijos vadas, generolas Ladyga, buvo užmiršęs duoti man minėtam perdavimui įsakymą. Aš sulaikiau perdavimą, kol telefonu patikrinau pas generolą Ladygą šio įsakymo tikrumą. Kai įvyko perdavimas ir mano batalionas visas susirinko, atvažiavo gen. Ladyga bataliono patikrinti. Jis palengva apvažiavo visas rikiuotės kupas ir kuopas ir kulkosvaidžių kuopą, lyg norėdamas įsitikinti, jog batalionas išsirikiavo pilnam savo sąstatai. Patikrino kulkosvaidžių skaičių ir įsakė 5 perduoti 7-tam pulku. Tuo po to patikrinimo iš pulko 5 karininkai su kulkosvaidininkų daliniu kulkosvaidžių perimti. Perėmimo metu netoliese ant kalnelio stovėjo ginkluota 7 puiko dalis. Tuo metu aš nei nepagalvojau, kad divizijos vadas ir 7-tas pulkas pildė Krašto Apsaugos ministro prof. Šimkaus įsakymą nuginkluoti gudų batalioną. Nepildyti šio įsakymo jie negalėjo ir aš jo visai nekaltinu, netgi įvertinu jų diskretiškumą šio "nuginklavimo" metu. Rašau nuginklavimą kabutėse, nes nesu-prantu, kodėl tik 5 kulkosvaidžius, o ne visus atėmė. Kodėl neatėmė šautuvų ir pistoletų bei šaudmenų? Kodėl gi, pagaliau, neišformuojamas šis nusikaltėlis batalionas? Kodėl nėra raštuojama vadas ir karininkai? Mums, nieko nežinojusiems apie prof. Šimkaus įsakymą, tai atrodė atėjusiai į frontą.

Tik išvykus 7-to pulko karininkams, mano karininkai apstoję mane ratu ir susijaudinę kalbėjo: "P. pulkininke, 7to pulko karininkai išeidami pasakė mums, kad tai pradžia gudų bataliono nuginklavimo, pagal Krašto Apsaugos ministro įsakymą!" Mano mintys pradėjo kunkuliuoti... Kaip?

Kas gi tai? Kodėl nuginklavimas? Juk nei kar. vadas, nei vice ministras nerado pas mus jokių pabėgėlių ir labai maloniai praleido laiką gudų tarpe... Nejaugi Krašto Apsaugos ministras jais nepatikėjo, o patikėjo šiuo niekšišku skundu?! Tai buvo sunkiausios mano gyvenimo valandos! Aš jaudinausi, nebežinodamas ką man galvoti, bet jaučiausi žiauriai įžeistas neužtarnauta skriauda, kaip vadas nekaltai pažeminto gudų bataliono.

Tą dieną negalėjau nei kąsnio praryti, o naktį praleidau be miego.

Palikęs batalioną fronto apsaugos rezerve Grinkiškio miestelyje, nuskubėjau pas kar. vadą generolą Žukauską ieškoti užtartinimo. Dėja, mano didžiam nusiminimui jis buvo išvykęs iš Kauno. Man teko eiti pas Krašto Apsaugos ministrą betarpiai. Prof. Šimkus mane priėmė. Aš karštai pradėjau jam skūstis neteisingu apkaltinimu man pavesto gudų bataliono, jo įsakymu pastarąjį nuginkluoti, atėmimu kulkosvaidžių... P. Šimkus nutraukė mano skundus, tardamas: "Jau duotas įsakymas jums tuos kulkosvaidžius grąžinti, bet aš neleisiu generolui Žukauskui skleistį politiką kariuomenėje.

Paskutinis profesoriaus sakinyš mane daugiau negu nustebino! Man, menkam žmogeliui, pats ponas ministras reiškia nepasitenkinimą pačiu aukščiausiuoju mano viršininku, visos lietuvių kariuomenės vadu! Man buvo visai neįmanoma leisti į diskusijas ir nagrinėjimus poelgių didžiai mylimo ir gerbiamo generolo Žukausko, be to, aš nesulaukiau iš Krašto Apsaugos ministro jokio paaiškinimo dėl jo duoto parodymo nuginkluoti gudų batalioną, tad pakilau ir nieko nelaukdamas, atsisveikinau. Nuėjęs iš p. ministro į Vyriausį Stabą iš pažįstamų karininkų sužinojau sekantį:

Generolas Žukauskas ir vice ministras Byla, po apsilankymo batalione pranešė Krašto Apsaugos ministrui apie paduoto skundo melagingumą ir neteisingai duotą įsakymą nuginkluoti visą kariškąjį vienetą.

Įvyko smarkus konfliktas tarp Krašto Apsaugos ministro ir Kariuomenės Vado.

Iš Krašto Apsaugos ministro pareigų prof. Šimkus greit pasitraukė.

(Bus daugiau)

KULTūros RĖMĖJAI IR ARDYTOJAI

Liežuvis, nors nedidelis žmogaus kūno sanaris, vienok yra svarbus įrankis. Būdamas protingos galvos nuosavybė, jis gali palaikyti šeimoje, draugijoje, visuomenės bendruomenėje taiką, vienybę, meilę, sužadinti širdyse kilnius Dievo, artimo, Tėvynės meilės jausmus. Gi būdamas tuščioje galvoje gali suardyti taiką, sukelti barnius, neapykantą, pakenkti naudingiausia kultūros darbai.

Štai sulaukėm atvykusių iš Europos tremtinių, kurių eilėse randasi buvusių Lietuvoje aukštesniųjų mokyklų mokytojų. Kilo klausimas įsteigt šestadienio mokyklą ir pamokyt vaikus lietuvių kalbos. Klebonas pavelino naudoti parapijinės mokyklos patalpas. Pradėtas gražus, naudingas kultūros darbas. Bet tuščia galvams liežuviams panoros tuos tremtinius mokytojus pagirti. Na ir pradėjo leisti kalbas, kad jie geresni mokytojai už vienuolius, ir jais kritikuoti kurios jau per daugelį metų veda parapijinę mokyklą. Tos kalbos pasiekė ir klebono ausis. Jis nebeleidžia naudoti mokyklos patalpų. Dabar girdėtis nekuri pyksta, kam klebonas nebeleidžia naudoti mokyklą nemokamai. Manau tą patį būtų padaręs bile kuris kitas kunigas esantis klebono vietoj.

Šiuomi atveju nereiktų pykti ir kaltinti tuos tuščia galvius liežuvius, kurie kvailiais, neapgalvotais plepalais stengiasi kenkti mokyklos darbiui. Viešųjų mokyklų komisijos pripažįsta mūsų mokyklos vedėjas vienuoles kompetentiškoms ir vaikus baigusius mūsų parapijinę mokyklą priima į aukštesnias mokyklas. Tad jos ir kompetentiškos.

Ar tremtiniai galėtų užimti jų vietas? Anaipol. Visų pirmu reikia žinoti, kad tremtiniai turėtų išlaikyti mokytojų kvotimus, kad būtų viešųjų mokyklų komisijų pripažinti. Kitas klausimas: ar tremtiniai mokytojai, jos, ypač tie, kurie turi šeimas, galėtų dirbt už tokias algas, kokias gauna vienuolės dirbančios parapijinėje mokykloje?

Tos kilnios dvasios lietuvių paaukavo savo gyvenimą Dievo garbei ir tautos labui. Tad jos ir dirba už visai menką atlygimą, iš kurio vos tik galima pragyvent. Gerai nujaudiu, kad tremtiniai ir nenori užimti jų vietas, tik tuščia galviai liežuviai savo plepalais sudaro tokį įspūdį.

Mes visi gerai žinome, kad tų vienuolių tėvai nebuvo kokie gimnazijų, universitetų profesoriai, bet jos yra seniaus atvykusių iš Lietuvos paprastų bėmokslių darbininkų dukterys. Tačiau jos visos yra baigusios viešas pradžines ir aukštesnias mokyklas šale to jos yra baigusios šv. Kazimiero seserų Akademiją, kur jos tapo supažindintos su lietuvių kalbos taisyklėmis, taipgi didžiuma turi aukštus mokslo laipsnius. Tad tik tuščia galvis gali sakyti, kad jos nėra kompetentiškos mokytojai pradinėje parapijinėje mokykloje.

Per pastarus 12 metų savo buvimą Worcesterį lankiau be maž kiekvieną mokyklą suruoštas vakarą ir pastebėjai, kad vaikai dalyvavo programoj, atliko savo užduotis visiškai gražia taisyklinga lietuvių kalba. Net ir tokie vaikai, kurių tėvas ar motina, svetimos tautos, niekad tarp savęs nesikalba lietuviškai. O kiek liet. profesionalų šioji mokykla išauklėjo? Mūsų liet. kolonija gali tik didžiulius. Vienas tik pavyzdys yra prof. Parulis, kurs yra čia gimęs ir augęs, baigęs vietinę pradinę mokyklą ir lietuvių Marianopolio kolegiją, Worcesterio Mokyklos Komiteto paskirtas mokyti lietuvių kalbos Worcesterio aukštesnė mokyklose (High Schools). Tas reiškia, kad lietuvių kalba mūsų mokykloje yra mokoma. Tad tik reiktų sudaryti stiprų kultūrinės akcijos aparatą ir nežeminant savo mokyklos persona'o, neerzinant vietinių lietuvių nervų, stoti savo mokyklai į pagalbą, bandant surasti priemones prieit tuos tėvus, kurie su savo vaikais nekamba lietuviškai ir juos įtikinti, kad mokėt savo tėvų, protėvių kalbą nėra joks pažeminimas.

Tautinės kultūros lankas yra platus ir jame kiekvienas gali susirasti sau atitinkamą darbo srytį ir joje darbuotis, nekliudant kitiems jų pasirinktose srytyse. S. B-tis

BOSTONO RADIO ŽINIOS

Bostono ir apylinkės publika gaus progą pirmu kartu Bostone išgirst pagarsėjusį puikų dainininką, buvusį Lietuvos Operos artistą IPOLITĄ NAURAGĮ. Žymus muzikos kritikai Amerikoj, Kanadoj, Europoj ir Pietinėj Amerikoj sako, kad Nauragio dainavimas labai primena Chaliapiną. Kur tik Nauragis dainuoja, muzikos kritikai labai geria jo dainavimą. Tad, tenka manyti, kad Bostonas susilauks puikiausių įspūdžių iš šio koncerto.

Kartu su Nauragiu dainuos senai Bostono apylinkėj negirdėta dainininkė Barbaro Drangelienė - Daly sopranas, buvusi Chicago Grand Operos ir Lietuvos Operos artistė, kuri balandžio mėn. dainuos pirmą rolę lenkų operoj "Halka" Carnegie Hall, N. Y. Barbara Darlys yra labai daug dainavus ir dainuoja lietuvių kolonijose. Linden, N. J. lapkričio 27-tą, kur Barbara Darlys dalyvavo nemokamai su kitais artistais buvo surinkta \$500. dolerių Tarybos reikalams. Šioji artistė dainuoja 7 kalbose, ir kritikai visuomet su pagir-

So. Boston, Mass.

Gabijos Metinis Bankietas

Ši ateinantį sekmadienį, vasario 3 d. 1952 m. rengiamas puikus "Gabijos Choro" metinis bankietas. Šis bankietas įvyksta 309 W. Broadway, Lict. Piličių Namu Auditorijoje, pradžia 6-ta val. vak. Bankietas bus labai puikus iš visų pusių. Čia bus skanių lietuviškų valgių, o prie valgių taip pat ir gėrymų. Sykiu bus turininga muzikališka programa, kurią išpildys Gabijos Choras, vadovaujant žymam muzikui J. Dirvelui. Gabijos choras yra išmokęs gražių naujų dainų. Svečiai per šį bankietą turės pirmą kartą progos jas išgirsti. Tai gerbiamieji nepralciskite šios retos progos. Taip pat dalyvaudami šiame bankiete paremsite šį chorą piniginiai.

Iš anksto įspėju gerbiamus So. Bostono ir apylinkės lietuvius nedalyvaudami šiame bankiete vėliau gailėsitės — tai mėginkite nepraleisti šios retos progos. S. V.

IPOLITAS NAURAGIS Liet. Operos Artistas

mais aprašo jos dainavimą. Šiame koncerte dainininkai dainuos naujų, lietuvių kompozitorių liaudies dainų ir operos arijų. Taipgi dainuos ir duetu, taip kad, programa žada būti turtinga ir įvairi.

Apart šių puikių artistų, dalyvaus ir T. Babuškinaitės Baletas, kuris žavės susirinkusius. Baletas tikrai patiks kaip jaunimui, taip ir suaugusiems. Gražūs kostiumai, bei dailūs šokis paliks publiką maloniai patenkintą.

Šis daug žadantis koncertas įvyks sekmadienį, kovo 9-tą, So. Boston High School Auditorijoje Thomas Park, So. Bostone. Koncertas rengiamas paminėti Lietuvių Radio Korp. 18 metų radio programų sukaktuves.

Kviečia rengėjai, Steponas ir Valentina Minkai

Birutės Pašelpinės Dr-jos Vakarienė

Birutės Pašelpinės Draugijos metinė vakarienė šestadienį, vasario 16 d., 7 val. vak. L. N. C. svetainėj, 12 Vernon gatvės. Ši vakarienė bus iš kalakutų pagaminta ir kitokių užkandžių ir gėrimų. Kas atsilankys nesigailės. Bus geras kalbėtis iš tremties atvykęs gerbiamas Bartašius, o po tam bus muzika ir šokiai iki vėlai nakties. Birutės Dr-ja prašo visų narių ir svečių skaitlingai dalyvauti.

Ant. V. Dailyda, pirm.

Šv. Kazimiero Dr-jos metinis Balius

sv. Kazimiero draugijos užgavėnių pramoga bus sekmadienį vasario 3-čią, Lietuvių Ukėsu Klubo salėje. Pramoga prasidės 5-tą valandą po pietų. Kviečiam visus draugijos narius ir šio miesto lietuvius atsilankyti. A. Ž.

LEGALS

Commonwealth of Massachusetts Worcester, ss. Probate Court To all persons interested in the petition hereinafter described. A petition has been presented to said Court by Adam Walter Antinovich of Worcester in said County, praying that his name be changed as follows: Adam Walter Antinovich to Adam Walter Antan.

F. JOSEPH DONOHUE, Register.

L.R. D-JOS VEIKLA IR ATEITIES PLANAI

Š. m. sausio mėn. 27 d. Liet. Pil. Kubo salėje įvyko LRD 1-mo skyr. metinis susirinkimas, kuris pasižymėjo ne tik dalyvių gausumu (apie 60 asm.), bet ir gyvumu bei diskusijų įvairumu. Be d-jos narių s-me dalyvavo 7-nių kitų Worcesterio žymesnių organizacijų, remenčių d-jos šalpos darbą atstovai ir atskiri asmenys, besidomi lietuvišku veikimu. Todėl, atrodo, yra verta supažindinti ir platesne visuomenės dalį su d-jos praiečių metų atliktais darbais bei padarytais nutarimais ateities veiklai.

Praiečių Metų Veikla.

Iš valdybos narių padarytos metinės atskaitos paaiškėjo, kad draja yra daug dirbusi ne tik šalpos reikalais, bet yra nemažiau atlikusi ir kultūrinę bei visuomeninę srytį. Šalpai išleista virš 1000 dolerių, iš kurių žymesnės sumos paskirtos ALT, lietuviams džiovininkiam, esantiem Vokietijos sanatorijose, Diepholzo liet. g-jai, liet. vargo mokyklom Vokietijoje, Lietuvos karo invalidam ir kt. Tikslūs aukų skaičiai jau anksčiau buvo skelbti spaudoj, todėl nėra prasmės jų kartoti. D-ja vienų metų bėgyje yra suruošusi eilę minėjimų (Vasario 16 d., Motinos Dienos, Mindaugo krikšto), koncertų ("Aitvarų" kvartetas) bei piknikų. Kovos dėl Lietuvos išlaisvinimo bare taip pat daug dirbama: tuo reikalu yra pasiūstą rezoliucijų JAV kongreso nariams ir senatoriams dėl vykdymo Genocido Lietuvoj ir jo iškelimo viešumon buvo rastais kreiptasi į Mass. Gubernatorių ir 2 senatorius ir t.t.

Ateities Planai.

LRD talkinant Worcesterio Liet. Tremtinių d-jai ir Tr. Memo Rateliui š.m. vasario mėn. 17 d. 2 val. po piet. L. Pil. Kubo salėje, 12 Vernon g-vės rengia Vasario 16 d. minėjimą turiningą programą, kurios metu be meninės dalies numatomos kalbos vietos ir kaimyn. kolonijos darbuotojų — visuomenininkų. Smulkesnė minėjimo programa bus paskelbta vėliau spaudoj. Ta proga numatamas platus aukų rinkimo vajuš ALT. Worcesterio lietuviams šiemet reiktų dar labiau pasistengti ir išpildyti kolonijai nustatytą kvotą, neatšilikant nuo daug mažesnių vietovių, kas praiečių yra atsitiktė.

Sekančiame d-jos susirinkime, kuris taip pat bus paskelbtas atskirai, Worcesterio Tremtinių Dr-jos pirmin. ir Pasaul. Liet. B-nės Worc. skyr. organizacinio komiteto narys Pr. Pauliukonis pakviestas sutiko padaryti pranešimą apie Pasaul. Liet. B-nės

uždavinius bei jos skryiaus kūrimasi Worcesterį. Po pranešimo numatomos tuo reikalu diskusijos. Susirinkime gali dalyvauti visi, kas tik domisi tais ir kitais lietuviškais reikalais.

Kaip ir praiečių, taip ir šiemet d-ja yra užsibrėžusi visu intensyvumu tęsti šalpos darbą. Tam tikslui vasaros metu vėl bus ruošiami piknikai, o vėliau kitokie parengimai.

1952 metų valdybon išrinkti sekantys: M. Zemaitaitis — pirmin.; M. Vaišnorienė ir Pr. Aukštuolis — vice-pirmin.; J. Dvareckas — izd.; J. Palubackas — sekret.; Inž. A. Vagelis — finansų sekr.; V. Mitrikas, A. Petrauskis ir J. Sviklas — izdo globėjais.

Gyvoje, senai Worc. liet. organizaciniame gyvenime buvusiose diskusijose pasisakė aktualiais draugijos ir liet. veiklos klausimais visas būrys kolonijos lietuvių: J. Rautykas, A. Kriaučialis, I. Donelienė, J. Lendraitienė, V. Mitrikas, V. Ašmenskas, J. Žilinskas, J. Pupka, J. Krasinskas, Kl. Zurilis, Vyt. Mačys, Pr. Pauliukonis, J. Sviklas, Agr. J. Bertašius, J. Dvareckas, M. Zemaitaitis, J. Vizbaras ir kt.

Vietiniam liet. laikraščiu "Amerikos Lietuvis" paremti susirinkimas paskyrė 15 dolerių auką, kaip ir kas met darydavo. Vienbalsiai buvo pasisakyta už kovos prieš mūsų krašto okupantus suaktyvinimą. S-mo įgaliota valdyba pasiūdė JTO pilnates posėdžiui Paryžiuje protestą dėl bolševikų vykdymo tautos naikinimo prašant įtraukti darbotvarkėn Genocido klausimą. Tai ir buvo įvykdyta.

Baigiant telieka teigiamai įvertinti d-jos veiklą ir pakartoti susirinkime valdybos narių išreiktą nuosirdų kvietimą visiems Worcesterio lietuviams kuo skaitlingiau įsijungti į d-jos eiles ir vieningai dirbti laukiant, kad jos sutartinas pasitangas ir plačioji visuomenė atitinkamai įvertins ir parems. Tik VIENYBĖJE—GALYBĖ. J. P.

— WORCESTERIO Tremtinių B-nės Valdyba, vykdydama ALP. Bendruomenės aplinkraštį parašė ir pasiuntė Jungtinių Tautų nariams atskirų valstybių delegacijų pirmininkams, kaip Australijos Prancūzijos, Anglijos ir kitų į Paryžių devynioliką laiškų anglų kalboje. Juose nušviečiamas lietuvių tautos naikinimas Maskvos okupantų ir prašoma paramos Lietuvos laisvės kovai. Laiškus paruošti padėjo "Amerikos Lietuvis" Redakcija. J. Sūdavas

AMERIKOS LIETUVIS

— Labas vakaras! Ar čia bus Amerikos Lietuvis Redakcija ir Administracija?

— Taip ponai! Teisingai pataikėte. Kuo galima patarnauti?

— Atėjau užsiprenumeruoti Amerikos Lietuvių sau ir kaiminkai. Kaiminkai pratesti 1952 metams. Ji jau sena skaitytoja Amerikos Lietuvis.

— Tai gal neseniai atvykoti į Worcesterį?

— Jau bus pusmetis kai Worcesterį gyvename. Bet vis neprisirėngiau užsiprenumeruoti. Mat mano kaiminka gauna "Amerikos Lietuvi", tai pas ją pasiskolindavau pasiskaityti. Bet mano vyras jau senai ant manęs barasi, kad neužsiprenumeruoju.

— O kitokių laikraščių ar gaunate?

— O kaip gi! Esame užsiprenumeravę dar Draugą ir Darbininką. Bet "Amerikos Lietuvis" yra skelbiama Worcesterio Lietuvių Tremtinių Bendruomenės pranešimai, kada šaukiami susirinkimai ir kitokios žinios. Be to jau prisirašėme prie Lietuvių Labdaringos Draugijos, LRKS Draugijos, Amerikos Lietuvių įvairių draugijų susirinkimams garsinami. Tai perskaičius žinai kas kur vyksta, kaip kalendoriuje.

— O kaip turinvs "Amerikos Lietuvis", ar patinka?

— O taip. Patinka. Jame daug žinių iš pavergtosios mūsų Tėvynės Lietuvos. Tik dar mažoka žinių apie Worcesterio lietuvius biznieriūs. Jie turėtų daugiau reklamuotis. Štai, kad ir aš, sužinojau Millbury 118 krautuve Matulevičiaus ir kitų, kurioj skaniausi r?ginti kopūstai ir lietuviška dešra. Ar dabar rūgintus kopūstus tik ten ir perku. Bet Millbury 156 Struckio krautuveje aš perku kitų produktų;

kumpiai, įvairios mėsos yra šviežios ir gauni pasirinktinai. Ži noma, gal ir kitose krautuose yra panašiai, bet man patarė nueiti mano kaiminka. Kai pamėginau, tai patiko ir dabar ten einu pirkti ir kitiem patariu.

Worcesterio lietuvių visi turėtų užsi prenumeruoti "Amerikos Lietuvi", nes jame garsinamos žinios iš Worcesterio. Tik jį skaitydamas, žinosi kas kur vyks ar įvyko.

— Iš bendro skaičiaus 66.346 naturalizuotų lenkų 3.793 lenkai 1950 metais priėmė Amerikos pilietybę. Pirmą vietą užima britai (12.829), antrą — italai (8.743), trečią — vokiečiai (6.065).

IŠRINKITE

ALPHONSE P.

KAMAITIS

Policininkus

(Constable)

NUOLATINIS SUTTONO GYVENTOJAS PRIKLAUSO PRIE CENTRALINĖS MASSACHUSETTS POLICIJOS SAJUNGOS BALSAVIMAI VASARIO 16, 1952

Laidotuvių Patarnavimas

Žemiausios Kainos, Pradedant \$200.

MATHEW A. CINSKY

340 HARDING GATVĖS

TEL. 5-5893

Kiekvienas Lietuvis

kuris sielojasi lietuviškąja kultūrine kuryba skaityti, remia ir platina Pasaulio lietuvių Mokslo, Literatūros Bei Meno ir Visuomeninio Gyvenimo Mėnesinį žurnalą

AIDUS

Aidus redaguoja rašytojas Antanas Vaičiulaitis Aidų prenumerata metams \$5.00 Susipažinimui vienas numeris siunčiamas nemokamai Užsisakyti galima pas vietos Aidų platintojus ir ar AIDŲ Administracijoje:

AIDAI, KENNEBUNK PORT, MAINE Tenelieka nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų Kultūros žurnale AIDAI